

Succesvolle eerste editie Uiergezondheidscongres

Gezonde uiers, meer melk, minder antibiotica

De eerste editie van het Nationaal Uiergezondheidscongres trok ruim 300 bezoekers.

Ruim 300 bezoekers bezochten woensdag 4 december de eerste editie van het Nationaal Uiergezondheidscongres. Het evenement, georganiseerd door de GD en *Boerderij*, stond volledig in het teken van gezonde uiers, gezonde melk en een lager antibioticumgebruik. Eén van de hoogtepunten was de uitreiking van de Uiergezondheid Awards.

zal ook afnemen en daarmee zijn selectief droogzetten en een lager antibioticumgebruik gemakkelijker te realiseren."

Gezonde melk

"Melk is het beste voedingsmiddel ter wereld", vertelde FrieslandCampina-voorzitter Piet Boer het aandachtige gehoor in de IJsselhallen in Zwolle. "Als Nederlandse zuivel creëren we extra waarde doordat onze melk de basis is voor baby- en kindervoeding en er liggen nog meer kansen bij het produceren van voedsel voor kwetsbare groepen." Boer riep de sector dan ook op om werk te maken van een nog betere uiergezondheid. "Een tankmelkcelgetal van 100.000 cellen/ml is goed haalbaar, ik zie dat op mijn eigen bedrijf. Wanneer het tankmelkcelgetal stijgt van 80.000 naar 130.000 cellen/ml krijg ik buikpijn; we hebben onze grenzen verlegd." Een lager celgetal nastreven werkt niet alleen positief op de melkproductie. "Het aandeel klinische mastitis

Piet Boer, voorzitter van FrieslandCampina: "Een tankmelkcelgetal van 100.000 cellen/ml is goed haalbaar, ik zie dat op mijn eigen bedrijf."

Jan en Pauline Nieuwenhuizen: "Protocolmatig werken en communicatie, daar draait het om wanneer je met meerdere melkers werkt."

Uiergezondheid Awards 2013

Journalist en melkveehouder Alice Booij reikte tijdens het congres de Uiergezondheid Awards 2013 uit aan Jan en Pauline Nieuwenhuizen uit Zevenhoven, Riekus en Lineke Ziel uit Sleen en Leon en Alien van der Tol van de maatschap Oosting uit Oldelamer. Zij werden door het UGA-team van de GD geprezen om de manier waarop zij de uiergezondheid op hun bedrijf naar een hoger plan hebben getild. De drie winnaars zijn gekozen uit negen genomineerde melkveehouders. Tijdens de selectie heeft de jury gekeken naar concrete cijfers en verbeteringen die op een bedrijf waren doorgevoerd, maar vooral ook naar de onderbouwing van degene die de betreffende veehouder had voorgedragen.

De Uiergezondheid Awards zijn mede mogelijk gemaakt door UGA, de uiergezondheidsaanpak van de GD.

Leon en Alien van der Tol: "Zet de piketpaaltjes voor je doel en maak een plan. Ons doel? Dezelfde uiergezondheid als Roel Oostras die vijf keer een Uiergezondheid Award won." Rechts: Alice Booij

Selectief droogzetten = maatwerk

Het actuele onderwerp selectief droogzetten stond stevig op de agenda tijdens het congres. GD-uiergezondheidsdierenarts Christian Scherpenzeel besprak de mogelijkheden om de door de overheid opgelegde richtlijnen bij het droogzetten op te nemen in de bedrijfsvoering. "Het is maatwerk per bedrijf en dan volgt 'learning by doing'." Scherpenzeel gaf aan dat de juiste selectie van dieren van groot belang is, dat de infectiedruk op het bedrijf laag moet zijn en de weerstand van de koeien juist heel hoog. "Management is de sleutel tot succes. Het management rondom de droogstand moet daarom ook dik in orde

zijn wil selectief droogzetten kans van slagen hebben", aldus Scherpenzeel, die aangaf dat er met de huidige richtlijnen per 100 koeien 0,6 dieren extra mastitis krijgen. "Minder antibiotica gebruiken betekent nu eenmaal meer risico op mastitis. Al met al is de besparing op droogzetters in dit geval meer dan de schade en kosten van de extra mastitis."

Het kan minder

Theo Lam, hoogleraar aan de Faculteit Diergeneeskunde en manager R&D bij de GD, vertelde dat 75% van de koeien in Nederland met antibiotica wordt drooggezet. "In Denemarken was dat door de strenge regels zo'n 10%, met meer mastitis tot gevolg. Inmiddels wordt 25% van de koeien in Denemarken met antibiotica drooggezet. In Nederland kunnen we echt wel met wat minder toe." Hygiëne noemt hij 'cruciaal' bij selectief droogzetten. "Zorg daarbij voor een zo laag mogelijk celgetal, zo min mogelijk infecties én een lage productie bij droogzetten, dan heeft selectief droogzetten kans van slagen."

Het nut van vaccineren

Zijn er nog andere manieren om de weerstand tegen mastitis bij koeien te verhogen? Dierenarts Sofie Piepers van de Faculteit Diergeneeskunde Universiteit Gent onderzocht het nut van vaccineren bij het voorkomen van uiergezondheidsproblemen. "Vaccinatie verhoogt de weerstand. Zo heeft de koe 50% minder kans op het krijgen van uierontsteking door *S. aureus*. Wanneer het dier toch geïnfecteerd raakt is de kans op genezing 70%", luidde een conclusie van haar onderzoek.

Langer behandelen helpt niet

GD-uiergezondheidsdierenarts Jantijn Swinkels ging tijdens het Uiergezondheidscongres in op zijn onderzoek naar de verlengde behandeling van mastitis. "Jarenlang Europees onderzoek toont aan dat het langer behandelen van koeien met klinische mastitis zinloos is. Volg het advies op de bijsluiter, dat is genoeg", vertelde Swinkels, die aangaf dat veel veehouders langer behandelen wanneer ze na anderhalf tot twee dagen nog afwijkende melk zien. "De antibiotica heeft de infectie al wel aangepakt, maar de ontsteking heeft tijd nodig om te genezen. Dat zie je dan vaak nog terug in de melk, maar langer doorbehandelen heeft geen zin. Die antibiotica kunnen veehouders besparen."

Riekus Ziel: "We doen eigenlijk niets bijzonders" Zijn vrouw Lineke: "Als het tankmelkcelgetal verhoogd is, zeg ik tegen Riekus: opletten."

GD-uiergezondheidsdierenarts Jantijn Swinkels: "Het langer behandelen van koeien met klinische mastitis is zinloos; volg het advies op de bijsluiter, dat is genoeg."